

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ:  
НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ВИМІР  
В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ**

**МАТЕРІАЛИ**  
Міжнародної науково-практичної конференції

*Одеса, 26 квітня 2024 року*

Одеса  
«Фенікс»  
2024

*Рекомендовано до друку вченою радою  
Національного університету «Одеська юридична академія»  
(протокол № 8 від 15.05.2024 р.)*

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**

Є 24      **Європейські орієнтири розвитку України: науково-практичний вимір в умовах воєнних викликів** : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 26 квітня 2024 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Фенікс, 2024. – 1000 с.  
ISBN 978-617-8430-05-4

У збірнику відображено наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині у сферах філософських основ, загальної теорії та історичних досліджень держави і права, актуальних проблем світових соціально-політичних процесів, соціології та психології в умовах повномасштабного військового вторгнення. Висвітлено питання загроз національній безпеці в їх конституційному вимірі у рамках міжнародного та європейського права, трудового права та права соціального забезпечення, земельного, аграрного та екологічного права, пов'язані з функціонуванням економіки та підприємництва в умовах європейського вибору України. Розглянуто проблеми інформатизації та цифровізації суспільства, захисту інформації та кібербезпеки в умовах військового вторгнення, питання методики викладання іноземних мов, теорії та практики перекладу, проблеми лінгвістики та журналістики. Відображено наукові напрацювання у сферах адміністративного права та процесу, фінансового, морського та митного права, організації та вдосконалення судоустрою, прокуратури, інших правоохоронних органів, адвокатури. Висвітлено питання кримінального права, кримінально-процесуальних аспектів кримінального провадження та кримінологічних особливостей протидії злочинності в умовах воєнного стану, криміналістики, судової експертизи, психології та медицини у забезпеченні судочинства, цивільного та сімейного права, інтелектуальної власності та патентної юстиції, цивільного судочинства, господарського права та процесу. Розглянуто актуальні питання діяльності сучасних бібліотек у закладах вищої освіти, фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розраховано на наукових і науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)»364»»20»(062.552)

*Матеріали видано в авторській редакції*

|                                                                                                                            |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Ульянова Галина Олексіївна, Ульянов Олексій Іванович</b><br>СВОБОДА ТВОРЧОСТІ ТА ЇЇ ЗМІСТ .....                         | 657 |
| <b>Бааджи Наталія Пилипівна</b><br>РОЛЬ ТОРГОВЕЛЬНИХ МАРОК У ЦИФРОВОМУ МАРКЕТИНГУ .....                                    | 659 |
| <b>Галупова Лариса Ігорівна</b><br>ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ (НЕЙРОМЕРЕЖ) У ПРАВОВІЙ СФЕРІ .... | 661 |
| <b>Ennan Ruslan</b><br>LEGAL REGULATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN THE EUROPEAN UNION .....                             | 664 |
| <b>Кирилюк Алла Володимирівна</b><br>ОСНОВНІ КОНЦЕПЦІЇ ОБ'ЄКТІВ ІНТЕРНЕТ-ПРАВОВІДНОСИН .....                               | 667 |
| <b>Кравченко Олександр Миколайович</b><br>КОМЕРЦІЙНА ТАЄМНИЦЯ ТА КОНФІДЕНЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ .....          | 670 |
| <b>Бугаєць Альона Сергіївна</b><br>РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВ НА ОБ'ЄКТИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ЗАСОБАМИ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА ...   | 673 |
| <b>Височин Дмитро Олександрович</b><br>ПАРАЛЕЛЬНИЙ ІМПОРТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНЦІЇ НА РИНКУ .....            | 675 |
| <b>Hrytseniuk Vladyslav, Golovatyuk Ivan</b><br>THE PROBLEM OF IDENTIFYING INTERNET USERS .....                            | 676 |
| <b>Козир Олександр Олександрович</b><br>ОСОБЛИВОСТІ КОРИСТУВАЦЬКОГО КОНТЕНТУ .....                                         | 678 |
| <b>Ларіонов Владислав Сергійович</b><br>ПРАВОВА ОХОРОНА ТВОРІВ, СТВОРЕНИХ ЗА ДОПОМОГОЮ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ .....            | 680 |
| <b>Шендрік Ірина Сергіївна</b><br>ПРИРОДА ТА СУТНІСТЬ ХУДОЖНЬОГО ОБРАЗУ ЯК ОБ'ЄКТУ АВТОРСЬКИХ ПРАВ .....                   | 683 |

## СЕКЦІЯ 16. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ

|                                                                                                                                                                                                                       |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Подцерковний Олег Петрович</b><br>ЩОДО НАГАЛЬНИХ КРОКІВ УСУНЕННЯ ОКРЕМИХ ПЕРЕШКОД ДЛЯ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО<br>КОМЕРЦІЙНОГО АРБІТРАЖУ В УКРАЇНІ .....                                                              | 685 |
| <b>Будурова Ганна Миколаївна</b><br>НОВЕЛИ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ .....                                                                                                                  | 687 |
| <b>Войнарівський Микола Миколайович</b><br>ПРО ПЕРСПЕКТИВИ ЗАПОЗИЧЕННЯ ДОСВІДУ НІМЕЧЧИНИ ПРИ ВДОСКОНАЛЕННІ АДМІНІСТРАТИВНО-<br>ГОСПОДАРСЬКИХ САНКЦІЙ В УКРАЇНІ .....                                                  | 690 |
| <b>Добровольська Володимира Володимирівна</b><br>ЩОДО ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ПЕРІОД ВОЄННИХ УМОВ ГОСПОДАРЮВАННЯ .....                                                                                             | 692 |
| <b>Згама Антоніна Олександрівна</b><br>ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРАВОСУДДЯ: ШЛЯХ ДО СПРАВЕДЛИВОГО ТА ЕФЕКТИВНОГО СУДОЧИНСТВА ..                                                                                          | 694 |
| <b>Квасніцька Ольга Олексіївна</b><br>ДО ПИТАННЯ ПРЕДМЕТА ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ МІСТОБУДІВНОГО ПРАВА .....                                                                                                            | 696 |
| <b>Попелюк Вадим Павлович</b><br>ЩОДО ВПЛИВУ ДЕРЖАВНОЇ ПРОГРАМИ ДОСТУПНОГО ІПОТЕЧНОГО КРЕДИТУВАННЯ ЖИТЛА “Є-ОСЕЛЯ”<br>НА ЖИТЛОВЕ БУДІВНИЦТВО В УМОВАХ ВІЙНИ .....                                                     | 699 |
| <b>Бабалунга Олесь Михайлович</b><br>МІЖНАРОДНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ АРБІТРАЖ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ .....                                                                                              | 701 |
| <b>Велєв Іван Іванович</b><br>ЩОДО АДВОКАТСЬКОГО ГОНОРАРУ У ГОСПОДАРСЬКОМУ ПРОЦЕСІ .....                                                                                                                              | 703 |
| <b>Зарічанський Григорій Віталійович</b><br>СВІТОВИЙ ДОСВІД ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КРИПТОБІРЖ ТА ОБІГУ КРИПТОВАЛЮТИ ....                                                                                    | 705 |
| <b>Ковалевич Ігор Ігорович</b><br>ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ВИЗНАЧЕННЯ КРИПТОВАЛЮТИ .....                                                                                                                                    | 707 |
| <b>Кубрак Гліб Олегович</b><br>МІСЦЕ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ МСБ В ДЕРЖАВНІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ ТА ПРАВОВІЙ ПОЛІТИЦІ УКРАЇНИ В<br>СУЧАСНИХ УМОВАХ .....                                                                          | 709 |
| <b>Ляховецький Олександр Олександрович</b><br>ПЕРСПЕКТИВИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ЦИФРОВИХ<br>ТРАНСФОРМАЦІЙ З УРАХУВАННЯМ СУЧАСНОГО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ .....                             | 712 |
| <b>Попович Павло Олександрович</b><br>ПЕРСПЕКТИВИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВА ПРИТРИМАННЯ ЯК ГАРАНТІЙ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ<br>ДОГОВІРНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ У СФЕРІ ЗЕД(В УМОВАХ ЕВРОІНТЕГРАЦІЇ ТА ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ) ..... | 714 |

успішної та ефективної цифрової трансформації в судочинстві, яка стане ключовим кроком до створення сучасної, ефективної та справедливої судової системи.

### **Список використаних джерел**

1. Rabinovich-Einy O., Katsh E. The New New Courts. *American University Law Review*. 2017. Vol. 67, Iss. 1. P. 165–215. URL: <https://digitalcommons.wcl.american.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=2209&context=aulr>
2. Цувіна Т. А. Онлайн суди та онлайн вирішення спорів у контексті міжнародного стандарту доступності правосуддя: міжнародний досвід. *Проблеми законності*. 2020. Вип. 149. С. 62–79.
3. Кібенко О. Майбутнє онлайн-судів в Україні: оцифровування наявних процесів чи цифрова трансформація правосуддя? *Юридична газета*. 2023. 17 берез. (№ 1–2). URL: <https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/maybutne-onlaynsudiv-v-ukrayini-ocifrovuvannya-nayavnih-procesiv-chi-cifrova-transformaciya-pravosud.html>
4. Щербак С. В., Кожевнікова А. В. Електронізація судочинства: сучасний стан та орієнтири розвитку електронного суду в Україні у світлі цивільного процесу. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 4. С. 238–242. URL: [http://www.lsej.org.ua/4\\_2023/57.pdf](http://www.lsej.org.ua/4_2023/57.pdf)
5. From digitization to digital transformation: A case for online courts in commercial disputes? *Draft Discussion Paper*. October 2020. URL: <https://app.glueup.com/resources/protected/organization/1136/event/27964/99358ddf-99c4-4026-b5c7-21c882fdddfbc.pdf>
6. Голубєва Н. Ю. Електронне судочинство: міжнародний досвід : монографія. Одеса : Фенікс, 2020. 204 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/14039> DOI: 10.32837
7. Artificial Intelligence Act: MEPs adopt landmark law. URL: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20240308IPR19015/artificial-intelligence-act-meps-adopt-landmark-law>

**Ключові слова:** правосуддя, електронне судочинство, онлайн суди, малозначні спори, сфера господарювання.  
**Keywords:** justice, electronic judiciary, online courts, minor disputes, business sector.

**Квасніцька Ольга Олексіївна**

*Національний університет «Одеська юридична академія»,  
доцент кафедри господарського права і процесу, кандидат юридичних наук, доцент*

## **ДО ПИТАННЯ ПРЕДМЕТА ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ МІСТОБУДІВНОГО ПРАВА**

В сучасних умовах містобудівне право стало чітко визначеною сферою практики, однак як навчальна дисципліна тільки зараз починає отримувати зростання, між тим потребує пошуку єдності в наукових поглядах щодо місця містобудівного права в системі права, його предмету, виконуваною функцією, методів та основних засад.

Перспективним напрямком дослідження містобудівного права, його галузевої природи є з'ясування сутності, видової диференціації містобудівних відносин, які безумовно є складними, комплексними та недостатньо розробленими в правовій теорії. Більшість нечисленних, наукових розробок зосереджені на правовій природі та співвідношенні містобудівельної діяльності з будівельною діяльністю, і як наслідок приходять до помилкових, на мій погляд, висновків щодо предмета регулювання містобудівного права. Отже, звернення до природи містобудівних відносин, викладення аргументації при обґрунтуванні предмета містобудівного права є актуальними та потребує об'єктивності у висвітленні даного питання, що має принципове значення для розвитку нової галузі права та законодавства.

Наразі в наукових публікаціях до предмета регулювання Містобудівного права/Будівельного/Публічного будівельного права відносять: 1) відносини, які виникають, видозмінюються, припиняються між фізичними, юридичними особами й адміністративними органами у зв'язку з будівництвом – новим будівництвом, реконструкцією, реставрацією, капітальним ремонтом об'єктів будівництва [1, с. 36]; 2) відносини управлінського, юрисдикційного, сервісного та договірного спрямування, що виникають і трансформуються в процесу діяльності органів публічної влади, пов'язаної з плануванням території, моніторингом та визначенням державних інтересів у процесі оформлення будівельної документації, здійсненні ліцензування і професійної атестації суб'єктів будівельної діяльності, розробкою будівельних норм, державних стандартів правил, проведення реєстрації будівельної документації на стадіях здійснення будівельної діяльності, здійснення державного-архітектурного контролю та притягнення винних до відповідальності за порушення в будівельній галузі [2, с. 59]; 3) відносини будівельні, архітектурні та планування організації і розвитку територій населених пунктів, під якими у законодавстві розуміють безпосередньо містобудівні відносини [3, с. 91]; 4) відносини, які виникають у сфері територіального планування, містобудівного зонування, планування території, архітектурно-будівельного проектування, будівництва об'єктів капітального будівництва, а також капітального ремонту, при проведенні якого зачіпають конструктивні й інші характеристики надійності та безпеки об'єктів, пов'язаних з правовим статусом суб'єктів відносин у містобудівній сфері [4, с. 7]; 5) відносини, що виникають у сфері містобудівної діяльності з метою створення та підтримки повноцінного середовища людини, у тому числі задля забезпечення публічних і приватних інтересів при плануванні та забудові населених пунктів прогнозування та організації проектування і будівництва населених пунктів [5, с. 132]. Слід погодитися з висновками Безклубого І. А., що на сьогодні не достатньо наукових розробок в напрямку визначення правової природи та повноти змісту певного предмету Urban law, тоді як державне планування міст, правила будівництва, умови землепорядкування, управління інфраструктурними об'єктами, охорона та захист права власності мешканців та особистих прав авторів архітектурних проектів – це лише частина правовідносин до яких може бути проявлений інтерес в межах нової галузі [6, с. 11]. Однак, при наявності різних підходів до визначення предмета регулювання містобудівного права ми спостерігаємо певне ігнорування того факту, що відносини, які виникають при організації та здійсненні будівельної діяльності (вид економічної діяльності) врегульованні нормами господарського права. В інших випадках висновки, що містобудівні відносини є предметом правового регулювання адміністративним правом, включаючи всі види правовідносин, що прямо або опосередковано виникають у процесі містобудівної діяльності в її широкому сенсі, не відповідають його предмету. Так як не всі відносини пов'язані з містобудівною діяльністю є управлінськими, та не всі управлінські відносини є предметом адміністративного права, як зазначає О. Харитонova лише ті, що складаються внаслідок і з приводу виконання органами державної виконавчої влади своїх виконавчо-розпорядчих функцій [7, с. 129].

Таким чином, складність у визначенні предмета правового регулювання полягає з одного боку у невизначеності елементної приналежності містобудівного права до системи, місця в ієрархії права, а з іншого, не прийняття того факту, що предмет регулювання містобудівного права виходить за межі чітко окресленої дуальності системи права та перебуває в межах взаємодії, взаємопроникнення публічних та приватних інтересів. Вкрай важко чітко розмежувати містобудівне-публічне з містобудівним-приватним, адже тут слід вести мову не тільки про взаємопроникнення публічного в приватне, або навпаки, варто акцентувати на взаємозалежності та враховувати, що процес диференціації містобудівного законодавства надав поштовх для встановлення нової галузі права. Виділення групи норм в окрему галузь містобудівного права обґрунтовується саме її особливим, специфічним, комплексним характером, здатним врегулювати однорідні містобудівні правовідносини, що виникають, існують, змінюються й

припиняються у процесі здійснення містобудівної діяльності, яка залежно від напрямків має свою видову диференціацію: нормотворчу; моніторингову; архітектурну; будівельну; природоохоронну; пам'яткоохоронну; науково-дослідницьку.

Разом із процесами глобалізації, зміні світового правопорядку виникає потреба у спеціальному регулюванні окремого кола суспільних відносин, що виникають при створенні, розвитку, відновленні й підтримці повноцінного життєвого середовища у процесі здійсненні містобудівної діяльності. У зв'язку з цим концепція містобудівного права в широкому сенсі знаходить свій предмет регулювання, виокремлюючи відносини з прогнозування, просторового планування, забудови, цифровізації, охорони об'єктів культурної спадщини та охорони навколишнього середовища, що складають основу – містобудівної діяльності. І тут важливо врахувати, що містобудівна документація, проектні рішення, дозволи, будівельні норми, галузеві стандарти мають значення як в цілому для містобудівної діяльності, так і для кожного її виду, наприклад для будівельної діяльності, пам'яткоохоронної, без яких легалізація її ведення не можлива. Тож основними ознаками містобудівної діяльності є:

- знаходиться у сфері повноцінного життєвого середовища;
- перебуваючи у сфері повноцінного життєвого середовища, ця діяльність спрямована на максимальну інтеграцію публічних та приватних інтересів його учасників та досягнення спільних цілей;
- вона є діяльністю, яка передбачає широке залучення суб'єктів з різним правовим статусом (органів влади, суб'єктів господарювання, транснаціональні корпорації, фізичних осіб);
- має специфічний об'єкт: території різного функціонального спрямування, окремі земельні ділянки, споруди, будинки і т.д;
- є діяльністю зі значним ступенем державного регулювання та саморегулювання;
- має особливі підстави виникнення, зміни та припинення;
- ця діяльність опосередкована управлінськими, організаційними, майновими та процедурними відносинами, які залежать один від одного та мають властивість трансформації враховуючи вид містобудівної діяльності (будівельну, моніторингову, архітектурну, дослідницьку). Так управлінські відносини виникають у процесі: розроблення генеральних схем, генеральних планів, програм комплексного відновлення, планів зонування, детальних планів територій; ведення містобудівного кадастру; моніторингової діяльності. Організаційні – з державного регулювання (ліцензування, довільна діяльність, архітектурно-будівельний контроль, державна реєстрація об'єктів будівництва) що виникають у процесі будівельної діяльності. Процедурні відносини, які охоплюють порядок узгодження планів, схем, програм, порядок прийняття рішень щодо професійної атестації виконавців робіт, пов'язаних зі створенням об'єктів архітектури і т.д.

Отже, предмет містобудівного права складний та неодноманітний, містобудівні відносини, що складають його об'єднані не механічно, всі вони прямо або опосередковано пов'язані, взаємообумовлені, мають низку спільних ознак, що відрізняє їх від суміжних адміністративних, господарських, цивільних, земельних, екологічних. Не претендуючи на довершеність сутності містобудівних правовідносин та потребу поглибленого дослідження у зазначеному напрямку, вищенаведене дозволяє дійти узагальнювального висновку, щотакі правовідносини у своїй сукупності будучи врегульованими містобудівним законодавством є правовідносинами з прогнозування, просторового планування, забудови, цифровізації, охорони об'єктів культурної спадщини та охорони навколишнього середовища, пов'язані з початком, здійсненням та припинення містобудівної діяльності (нормотворчої, будівельної, моніторингової, архітектурної, дослідницької, пам'ятко-охоронної, природоохоронної) основною метою якої є створення, розвиток, відновлення й підтримка повноцінного життєвого середовища.

### *Список використаних джерел*

1. Бевзенко В. Публічне будівельне право України: від доктрини до практичного втілення через європейський досвід. *Право України*. 2023. № 2. С. 33– 51.
2. Стукаленко О. В. Адміністративно-правове забезпечення будівельної галузі : монографія. Київ : Центр учб. літ., 2016. 376 с.
3. Єрмоленко В. М. Містобудівне право в системі права України. *Право. Людина. Довкілля*. 2019. Т. 10, № 4. С. 85–94.
4. Майданник Р. А. Містобудівне право: цивільно-правовий аспект. *Будівельне право: проблеми теорії і практики* : зб. наук. пр. : матеріали Третьої міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 4 груд. 2019 р. : в 2 ч. / Мво освіти і науки України, Київ. нац. ун-т будва і архітектури [та ін.]. Київ ; Тернопіль, 2019. Ч. 1. С. 6–8.
5. Ізарова І. О. Містобудівельне право як галузь права. *Право України*. 2011. № 7. С. 229–234.
6. Безклубий І. А. Правові засоби містобудівної сфери у метафізичному вимірі. *Будівельне право: проблеми теорії і практики* : [зб. наук. пр.] : матеріали Другої міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 6 груд. 2018 р.) / М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т будва і архітектури [та ін.]. Київ ; Тернопіль, 2018. С. 7–11.
7. Харитова О. І. Адміністративно-правові відносини (проблеми теорії) : монографія. Одеса : Юрид. літ., 2004. 328 с.

**Ключові слова:** містобудівне право, предмет галузі, містобудівні відносини, містобудівна діяльність, будівельна діяльність, фізичне життєве середовище.

**Keywords:** urban planning law, field subject, urban planning relations, urban planning activity, construction activity, spatial planning, development, private and public interests.

**Попелюк Вадим Павлович**

*Національний університет «Одеська юридична академія»,  
доцент кафедри господарського права і процесу, кандидат юридичних наук, доцент*

## **ЩОДО ВПЛИВУ ДЕРЖАВНОЇ ПРОГРАМИ ДОСТУПНОГО ІПОТЕЧНОГО КРЕДИТУВАННЯ ЖИТЛА “Є-ОСЕЛЯ” НА ЖИТЛОВЕ БУДІВНИЦТВО В УМОВАХ ВІЙНИ**

Наразі житлове будівництво є найбільш соціально значущим сегментом ринку нерухомості, яке внаслідок повномасштабного вторгнення Росії в Україну зазнає величезних збитків. Згідно з даними KSE Institute на першому місці за сумою збитків залишається житловий фонд. Внаслідок бойових дій та регулярних обстрілів щодня збільшується кількість пошкоджених та зруйнованих житлових будинків: станом на січень 2024 року таких понад 250 тисяч будівель. З них – 222 тисяч приватних будинків, понад 27 тисяч – багатоквартирних та 526 гуртожитків. Прямі збитки від руйнувань цих об’єктів оцінюються у \$58,9 млрд. і вони продовжують зростати [1].

Житлове будівництво з початком повномасштабної війни значно скоротилося, оскільки багато забудовників припинили/призупинили свою діяльність і тільки деякі завершували попередні проекти. Такі складні умови господарювання неоднозначно вплинули на сферу будівництва житла.

В Україні для вирішення проблем забезпечення людей житлом направлена державна програма доступного іпотечного кредитування житла “єОселя”, яка запрацювала в жовтні 2022 року, яка в тому числі підтримує житлове будівництво. Відповідно програма єОселя є ваго-